DLA NAUCZYCIELA I RODZICA · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Powtórka działów z polskiego – klasy 7–8

klasy 7–8

Cel: powtórzyć najważniejsze działy roku: zdanie złożone, imiesłowy i strona bierna, słowotwórstwo, lektury i gatunki, środki stylistyczne i frazeologia.

Dlaczego to działa

Każdy dział zaczyna się od krótkiego przypomnienia, a potem są zadania na trzech poziomach (★, ★★, ★★★). Uczeń najpierw próbuje sobie przypomnieć i rozwiązać zadanie sam, dopiero potem sprawdza z kluczem – takie przypominanie z pamięci utrwala wiedzę lepiej niż ponowne czytanie notatek. Działy z kolumny „jeszcze nie” w karcie samooceny warto rozwiązać ponownie po kilku dniach (powtórki rozłożone w czasie).

Jak prowadzić

1. Daj uczniowi najpierw zadania ★ ze wszystkich działów, potem ★★, na koniec ★★★ – kolejne poziomy można rozłożyć na kilka dni.
2. Przed sprawdzeniem z kluczem uczeń zaznacza przy każdym zadaniu, czy jest pewny odpowiedzi.
3. Po sprawdzeniu uczeń wypełnia kartę samooceny i zapisuje datę powrotu do trudnych działów.
4. Klucz jest na ostatniej stronie – nie drukuj go dla uczniów.

Różnicowanie

- Uczniowie, którym idzie trudniej: tylko zadania ★ i ★★, z przypomnieniem przed oczami.
- Uczniowie biegli: od razu zadania ★★★, potem tłumaczenie rozwiązania koledze.

Źródła: Roediger i Karpicke (2006), „Test-Enhanced Learning”, Psychological Science 17(3); Cepeda i in. (2006), metaanaliza powtórek rozłożonych w czasie, Psychological Bulletin 132(3); Rohrer i Taylor (2007), „The shuffling of mathematics problems improves learning”, Instructional Science 35. Opis metod: glowkowniadruk.pl/dla-nauczyciela/metody-potwierdzone-naukowo

JĘZYK POLSKI · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Powtórka działów z polskiego – klasy 7–8

klasy 7–8

Imię i nazwisko: Klasa: Data:

1. Zdanie złożone

Przypomnij sobie

Współrzędnie: łączne (i, oraz), rozłączne (lub, albo), przeciwstawne (ale, lecz), wynikowe (więc, zatem). Podrzędnie: jedno zdanie określa drugie (bo, że, który, kiedy).

★ **1.** Jaki to rodzaj zdania: Padał deszcz, więc zostaliśmy w domu.

★ **2.** Wstaw przecinek: Wiem że masz rację.

★★ **3.** Przekształć w zdanie złożone podrzędnie: Zaspałem. Spóźniłem się.

★★★ **4.** Ułóż zdanie złożone współrzędnie przeciwstawne o lekturze.

2. Imiesłowy i strona bierna

Przypomnij sobie

Imiesłowy przymiotnikowe: czytający, czytany; przysłówkowe: czytając, przeczytawszy. „Nie” z przymiotnikowymi – łącznie (nieczytany), z przysłówkowymi – osobno (nie czytając).

★ **5.** Wypisz imiesłów: Idąc do szkoły, spotkałem Olę.

★ **6.** Wpisz „nie”: (nie)przeczytana książka.

Powtórka działów z polskiego – klasy 7–8 (ciąg dalszy)

klasy 7–8

★★ **7.** Zamień na stronę bierną: Uczniowie posadzili drzewa.

★★★ **8.** Popraw błąd: Idąc ulicą, zaczął padać deszcz.

3. Słowotwórstwo

Przypomnij sobie
Wyraz pochodny = podstawa słowotwórcza + formant (przedrostek, przyrostek). Rodzina wyrazów – wyrazy o wspólnym rdzeniu.

★ **9.** Podaj wyraz podstawowy dla „domek”.

★ **10.** Wskaż formant w wyrazie „nauczycielka”.

★★ **11.** Podaj trzy wyrazy z rodziny wyrazu „las”.

★★★ **12.** Wyjaśnij znaczenie wyrazu „przedszkolak” na podstawie jego budowy.

Powtórka działów z polskiego – klasy 7–8 (ciąg dalszy)

klasy 7–8

4. Lektury i gatunki

Przypomnij sobie

Ballada łączy cechy epiki, liryki i dramatu. Fraszka – krótki, często żartobliwy utwór (Kochanowski). Bajka ma morał, a bohaterami często są zwierzęta (Krasicki).

★ **13.** Kto napisał „Balladynę”?

_____

★ **14.** Do jakiego rodzaju literackiego należy „Zemsta”?

_____

★★ **15.** Podaj autora i gatunek: „Opowieść wigilijna”.

_____

★★★ **16.** Wyjaśnij na przykładzie Scrooge’a, czym jest przemiana bohatera.

_____

_____

5. Środki stylistyczne i frazeologia

Przypomnij sobie

Przenośnia (metafora), apostrofa (zwrot do adresata), pytanie retoryczne, wyliczenie, anafora (powtórzenie na początku wersów). Frazeologizmy mitologiczne: syzyfowa praca, puszka Pandory.

★ **17.** Co znaczy „syzyfowa praca”?

_____

Powtórka działów z polskiego – klasy 7–8 (ciąg dalszy)

klasy 7–8

★ **18.** Nazwij środek: O, Litwo! Ojczyzno moja!

_____

★★ **19.** Wyjaśnij „otworzyć puszkę Pandory”.

_____

★★★ **20.** Napisz zdanie z pytaniem retorycznym na temat przyjaźni.

_____

JĘZYK POLSKI · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Karta samooceny

klasy 7–8

Po rozwiązaniu zadań zaznacz, jak ci poszło w każdym dziale. Wróć do działów z kolumny „jeszcze nie” za 2–3 dni, a potem za tydzień – rozwiąż je jeszcze raz bez zaglądania do klucza.

Dział	umiem ★★★	prawie ★★	jeszcze nie ★	wracam (data)
1. Zdanie złożone				
2. Imiesłowy i strona bierna				
3. Słowotwórstwo				
4. Lektury i gatunki				
5. Środki stylistyczne i frazeologia				

Moje najczęstsze błędy

DLA NAUCZYCIELA I RODZICA · KLUCZ

Powtórka działów z polskiego – klasy 7–8

klasy 7–8

★ – poziom podstawowy, ★★ – średni, ★★★ – wymagający. „np.” oznacza, że poprawnych odpowiedzi jest więcej.

1. Zdanie złożone: 1. złożone współrzędnie wynikowe **2.** Wiem, że masz rację. **3.** np. Spóźniłem się, ponieważ zaspałem. **4.** np. Scrooge był skąpy, ale pod koniec opowieści się zmienił.

2. Imiesłowy i strona bierna: 5. idąc (imiesłów przysłówkowy współczesny) **6.** nieprzeczytana **7.** Drzewa zostały posadzone przez uczniów. **8.** np. Gdy szedłem ulicą, zaczął padać deszcz. (imiesłów musi dotyczyć wykonawcy czynności w zdaniu)

3. Słowotwórstwo: 9. dom **10.** -ka (przyrostek) **11.** np. leśny, leśniczy, lasek **12.** dziecko chodzące do przedszkola (przed + szkoła + -ak)

4. Lektury i gatunki: 13. Juliusz Słowacki **14.** dramat (komedia) **15.** Charles Dickens; opowiadanie (nowela) wigilijne – epika **16.** Scrooge ze skąpca staje się hojny i życzliwy po spotkaniu z duchami – zmienia postawę i wartości.

5. Środki stylistyczne i frazeologia: 17. praca ciężka i bezowocna, bez końca **18.** apostrofa (i wykrzyknienie) **19.** wywołać lawinę nieszczęść, kłopotów **20.** np. Czy jest coś cenniejszego niż prawdziwy przyjaciel?